

KLAGANDE

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Göteborg
405 12 Göteborg

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 27 augusti 2010 i mål nr 15433-10, se bilaga A

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut den 7 juni 2010.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut den 7 juni 2010, vilket innebär att har rätt till personlig assistans 16 timmar under vaken tid, 1 timmes aktiv assistans på natten samt 7 timmars jour på natten. Försäkringskassan anför följande. Av utredningen framgår att behöver hjälp i genomsnitt 2-3 gånger per natt. Däremellan be-

Dok.Id 175698

Postadress
Box 1531
401 50 Göteborg

Besöksadress
Stora Nygatan 21

Telefon
031-732 74 00
E-post: kammarratten.goteborg@dom.se
www.kammarratten.goteborg.se

Telefax
031-732 76 00

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:40

finner sig assistenten i ett annat rum. Assistenten behöver vara vaken om
behöver hjälp snabbt. behand-
lande läkare, överläkaren, anser inte att
behöver sådan aktiv övervakning eller tillsyn som innebär att assistenten
befinner sig i sovrummet hela natten. Assistenten behöver dock vara vaken
och befinna sig i ett angränsade rum och vara redo att ge aktiv hjälp om det
behövs. möjlighet att själv välja sin assistent föränd-
ras inte genom jour. Hans situation försämrades således inte genom att han
beviljas jour vissa timmar per dygn. Sammantaget anser Försäkringskassan
att är tillgodosedd med aktiv assistans 1 timme per
natt och övrig tid på natten genom jour. Försäkringskassan åberopar kom-
pletterande utredning med överläkare daterad den 14 september
2010.

anser att överklagandet ska avslås. Han anför följande. Till följd av sin sjukdom har han ett omfattande hjälp- och övervakningsbehov på natten. När assistenten inte utövar aktiv tillsyn under natten sitter assistenten på en stol i dörröppningen till det angränsande rummet. Det är en respirator han använder och det är samma apparat som tidigare. Att övervaka andning som sker via respirator måste anses som övervakning av kvalificerad art.

Kammarrätten beslutade den 30 september 2010 att förvaltningsrättens dom tills vidare inte skulle gälla.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om funktionshinder kräver aktiv assistans hela natten eller om han är tillgodosedd med 1 timmes aktiv assistans samt 7 timmars jour per natt.

Överläkaren har till Försäkringskassan uppgett följande.
Hjälpbetöu är oförändrat jämfört med tidigare. Under natten behöver han använda en ventilator, vilket är en andningsapparat med mask som fungerar som en liten respirator. Det är tillräckligt att en assistent sitter i ett angränsande rum och är redo att ge aktiv hjälp när han behöver det. Assistenten måste vara vaken hela tiden.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Begreppet jour innebär i detta sammanhang att en assistent finns till förfogande i den funktionshindrades omedelbara närhet, t.ex. i ett angränsande rum. Assistenten ska vara vaken.

Det framgår av utredningen att assistans under natten sköts på så sätt att assistenten sitter i ett angränsande rum och är beredd att göra aktiva insatser när apparaturen larmar eller påkallar uppmärksamhet. Den behandlande läkaren vitsordar att assistansen kan skötas på detta sätt. Mot denna bakgrund finner kammarrätten att Försäkringskassans överklagande ska bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Per Ove Svensson

Paul Öhvall

Eva Römbo
referent

KLAGANDE

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten/Göteborg
405 12 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 7 juni 2010

SAKEN

Assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning, LASS

DOMSLUT

Förvaltningsrätten ändrar Försäkringskassans beslut och förklarar att
: är berättigad till ytterligare sju timmars assistansersättning
per natt istället för tidigare beviljade jourtimmar.

BAKGRUND

Genom det överklagade beslutet beviljades assistans-
ersättning för all sin vakna tid samt för en timma per natt. Han beviljades
också sju timmars jour per natt. Sammanlagt uppgick antalet beviljade as-
sistanstimmar till cirka 133 timmar per vecka eller 3 450 timmar per sex-
månadersperiod. Beslutet innebar en sänkt ersättning i förhållande till tidi-
gare beslut som gällde från och med januari månad 2002. I det tidigare
beslutet erhöll assistansersättning för hela dygnsvilan
vilket innebar att han fick assistansersättning för 24 timmar per dygn. Som
skäl för sänkningen anfördes i huvudsak följande. Med tid för jour avses
tid under vilken den personliga assistenten inte utför en aktiv arbetsinsats
men finns till förfogande i den omedelbara närheten. Det innebär att
alltid har en assistent hos sig som har tillsyn och kan hjälpa
till när han behöver hjälp. Den hjälp behöver när han
sover bör mestadels kunna ges av assistent med jour. Det framgår av det
nyttillkomna underlaget att han ibland inte lägger sig förrän kl. 1.00. och
det händer också att du måste gå upp kl. 6.00 för att åka på hälsokontroller,
föreningsmöten m.m. Vissa dagar eller nätter kan han behöva mer hjälp på
grund av förkylning, epilepsianfall etc. För att få assistansersättning ska
behovet av hjälp vara återkommande. Med detta avses att hjälpbehovet
vanligtvis ska föreligga dagligen.

YRKANDE

yrkar att hans assistansersättning inte ska sänkas. Han
yrkar också på muntlig förhandling samt att förvaltningsrätten interimis-
tiskt förordnar att det överklagade beslutet inte ska gälla. Han anför i hu-
vudsak följande. Han lider av en CP-skada och epilepsi sedan tio månaders
ålder till följd av en mycket svår hjärnhinneinflammation. Dessutom har
han svår skolios sedan tidiga tonår samt en mycket nedsatt lungkapacitet.

Han har hela tiden sedan 1989 använt respirator hela natten samt ett par timmar efter lunch. Respiratorn är kopplad till honom med en näsmask. Hans hjälpbehov och hälsotillstånd har inte förändrats sedan en länsrättsdom 1994 då han beviljades tio timmars assistans nattetid. Han hänvisar bl.a. till tre läkarintyg författade under 2010 och en redogörelse från hans nattpersonal.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 3 § förordningen (1993:1091) om assistansersättning framgår att vid beräkning av antalet assistanstimmar enligt LASS skall beaktas all tid som avser uppgifter som assistenten utför som ett led i det personliga stödet i den dagliga livsföringen till den ersättningsberättigade.

Med tid för jour avses tid under vilken den personliga assistenten inte utför en aktiv arbetsinsats men finns till förfogande i den funktionshindrades omedelbara närhet (jfr 6 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter [RFFS 1993:24] om assistansersättning). Med tid för beredskap avses tid då assistenten i stället finns till förfogande på annan plats exempelvis i sitt hem.

Assistansersättning kan beviljas under dygnsvila, om den hjälp som behövs är av mycket privat karaktär och därför bör ges av en person som den enskilde har valt och har förtroende för (prop 1992/93:159, s. 70).

Av RÅ 1997 not 60 framgår att assistansersättning i vissa fall även kan beviljas för övervakning och tillsyn.

Utredningen i målet

Av redogörelse från nattpersonal samt enhetschefen för funktionshinder i Tjörns kommun den 13 juli 2010 framgår bl.a. följande

de. sover med en "respirator" som kopplas till en mask. Han har två stycken masker som skall bytas minst ett par gånger per natt för att undvika skavsår. Respiratorn larmar ofta, flera gånger varje natt, då ska den kontrolleras för att se om lufttrycket är det som behöver för sina lungor, om remmen har lossnat, om det är något fel med respiratorn, eller om det är ett EP anfall på gång - då måste personalen vara mycket uppmärksam till minsta ljud och agera snabbt. Det finns ett särskilt kort där varje EP-fall registreras. Det sista året registrerades 49 stycken d.v.s. mellan fyra och sex varje månad. Varje anfall varar mellan 10 - 15 minuter och efter det tar det ytterligare 30 minuter för att återhämta sig och slappna av. Allt detta gör mycket ont, innebär stor ansträngning och trötthet och det räcker inte bara att ta bort täcket och se att benen inte hamnar i kläm. kan lätt bli förkyld, och lika lätt kan detta bidra till lunginflammation och därför är det mycket viktigt att han håller sina luftrör rena. Då måste personalen ta upp honom ur sängen, ta på korsetten och benstöd för att sätta honom framför handfatet så att han kan hosta och bli av slemmet. Det kan också hända att det kommer uppkastningar vilket innebär en kvävningrisk.

Av läkarintyg upprättat av , överläkare på lungmedicin inom SU, den 7 april 2010 framgår bl.a. följande Enligt journalanteckningar har sedan slutet av 80-talet använt respirator i form av PLV 100. Respiratorn användes nattetid och cirka två tim varje dag. Den är kopplad till en näsmask som ska anslutas via slangar och utandningsventiler. Respiratorn är nödvändig för att stödja andningen under sömn. Patienten har samma typ av respiratorstöd nu som 1989. Under natten då patienten är kopplad till sin respirator förekommer av och till EP-anfall vilket kräver aktiva insatser. Det förekommer även att maskanslutningen till respiratorn lossnar alternativt att läckage förekommer varvid respiratorn larmar. kan även behöva hjälp med att inta vatten alternativt få rätt sömnställning etc. Vid förkylningar som förekommer av och

till krävs ytterligare aktiva åtgärder. Som tidigare beskrivits har vid åtminstone ett tillfälle under senare år, 2005, i samband med luftvägsinfektion behövts behandlas aktivt med ventilering via kanyl i halsen. Behandling med nattrespirator bedöms vara livsnödvändig. Han behöver regelbunden tillsyn under natten av flera angivna skäl enligt ovan. Nattrespiratorbehov är idag det samma som 1994 då han fick beviljat aktiv assistans för hela dygnet.

Förvaltningsrätten, som tar upp målet till slutlig prövning, gör följande bedömning

Av utredningen i målet framgår att [] har funktionshinder som berättigar assistansersättning enligt LASS. Frågan i målet är om [] fr.o.m. maj 2010 är berättigad assistansersättning för ytterligare aktiv assistans nattetid eller om hans behov av assistans är tillgodosett genom beviljade jourtimmar. [] nattpersonal och läkare har i målet redogjort för hans behov av assistans nattetid. Förvaltningsrätten finner inga skäl att betvivla de uppgifter som framkommit avseende hans hjälp- och övervakningsbehov nattetid. Det kan vidare konstateras att behandlingen med respiratorn nattetid är livsnödvändig. Övervakningsbehovet nattetid är således av kvalificerad art och detta faktum sett tillsammans med att respiratorn larmar ofta och att masken behöver bytas ett par gånger per natt innebär att [] behov av hjälp är av privat karaktär och bör ges av en person som han har valt och har förtroende för. Hjälpbehovet är således inte tillräckligt tillgodosett genom den tid för jour som har beviljats. Överklagandet ska därför bifallas och [] ska tillerkännas ytterligare sju timmars assistansersättning per natt istället för de enligt beslutet beviljade jourtimmarna.

Mot bakgrund av utgången i målet finner förvaltningsrätten det uppenbart obehövt att hålla muntlig förhandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga 1(DV 3104/1B)

Claes-Göran Gunnarsson

I avgörandet har rådmannen Claes-Göran Gunnarsson, ordförande, samt nämndemännen Niels Christensen, Britt Dovmyr och Fernando Claros deltagit.

Föredragande i målet har varit Anna Wennergren.